53

ಧರ್ಮ ಶಿಕ್ಷಾ

ಲೇಖಕರು: ಶ್ರೀ| ಕೋ. ಶ. ಕಾರಂತ,
ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್., ಎಡ್ವೊಕೇಟ್, ಮಂಗಳೂರು.

೧. ಧರ್ಮಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.
೨. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ.
೩. ಜೀವನ ರಹಸ್ಯ.
೪. ಇಂದ್ರಿಯ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರ.
೫ ಉಪಾಸನೆ.

1955.

ಒಂದಾಣೆ

ಮಾಲೆ

"ಒಂದಾಣೆಮಾಲೆ"ಯ ಎರಡನೇ ವರ್ಷ.

ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಾರಗೊಂಡ ಲೇಖಕರ ಬಳಗ.

ಹೊಸ ಐವತ್ತೆರಡು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಹೊರಡುವುವು.

ಈ 53ನೇ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ 'ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆ'ಯ
ಎರಡನೇ ವರ್ಷವು ಆರಂಭವಾಗಿದೆ

ಪ್ರಥಮ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸಿದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಲೇಖಕರಲ್ಲದೆ ಈ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಹಲವು ಲೇಖಕರು 'ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆ'ಗೆ ಬರೆಯುವರು. ಅವರಲ್ಲಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ| ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈಯವರು, ಶ್ರೀ| ಕೆ. ಎಸ್. ಶರ್ಮ, ವಿದ್ವಾನ್, ಕಾಸರಗೋಡು, ಶ್ರೀ| ಕೆ. ಎಸ್. ಪದ್ಮನಾಭಾಚಾರ್ಯ, ವಿದ್ವಾನ್ (ಹಿಂದೀ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ),—
ಇವರಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹಲವರು ಇರುವರು.

ಲೇಖಕರ ಹೆಸರುಗಳು:

ಶ್ರೀ|ಗಳಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಯವರು, ಕೆ. ಎಸ್. ಶರ್ಮ--ವಿದ್ವಾನ್, ಕೆ. ಎಸ್. ಪದ್ಮನಾಭ ಆಚಾರ್ಯ--ವಿದ್ವಾನ್(ಹಿಂದೀ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ), ಎಮ್. ಸುಬ್ರಾಯನ್, ವಿದ್ವಾನ್, ಡಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ, ಬಿ. ಎ., ಬಿ. ಎಲ್., ಎಡ್ವೊಕೇಟ್ (ಸಂಪಾದಕ: 'ವಿವೇಕಾಭ್ಯುದಯ'), ಪಿ ಎಸ್. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ ರಾವ್, ಎಂ.ಎ., ಬಿ.ಟಿ., ಕೋ. ಶ. ಕಾರಂತ, ಬಿ. ಎ., ಬಿ ಎಲ್., ಎಡ್ವೊಕೇಟ್, ಬಿ. ಶಂಕರ ಭಟ್, ವಿದ್ವಾನ್, ಬಳ್ಕೂರು ಸುಬ್ರಾಯ ಅಡಿಗ, ಅಮ್ಮೆಂಬಳ ಅನಂತಯ್ಯ ನಾವಡ, ಟಿ. ಚಂದ್ರರಾಜ ಸೆಟ್ಟಿ, ವೈದ್ಯಗುರು ಎಂ. ಆರ್. ಭಟ್. (ಸಂಪಾದಕ: "ದೀರ್ಘಾಯು"), ಡಾ| ಎಸ್. ಪಿ. ಭಟ್, ಶ್ರೀ| ಎಲ್. ಎಸ್. ನಾಯಕ್, ಕುಡ್ಪಿ ವಾಸುದೇವ ಶೆಣೈ, ದಿ| ಎಮ್. ಎನ್. ಕಾಮತ್, ಮೊದಲಾದವರು.

ಪ್ರತಿ ಶನಿವಾರ ಒಂದು ಹೊಸ ಪುಸ್ತಕ. ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದಾಣೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಹದಿನಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಷ್ಟು ಪುಟಗಳು.

ಎಲ್ಲ ನ್ಯೂಸ್ ಏಜಂಟರಲ್ಲೂ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಲ್ಲೂ ದೊರೆವುದು.

ಅಥವಾ

ಒಂದಾಣೆಮಾಲೆ, ಪ್ರಭಾತ ಆಫೀಸು, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು-೧.

The Prabhat Printers, Ltd., Mangalore.

ಮುನ್ನುಡಿ.

ನಮ್ಮ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿತ್ತು. ಅದರ ಹೆಸರು "ಸಂವಿಧಾನ ಸಭೆ" (Constituent Assembly). ಆ ಸಭೆಯು ಒಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು (Constitution) ರಚಿಸಿ, ಅದನ್ನು ೧೯೪೯ನೆ ಇಸವಿಯ ನವಂಬರು ೨೬ನೆ ದಿನ ತನ್ನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿನಿಯಮಮಾಡಿತು. ಅದಕ್ಕೆ "ಭಾರತ ಸಂವಿಧಾನ" ಎಂಬ ಮಹತ್ವದ ಹೆಸರನ್ನಿಟ್ಟಿತು.

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನವು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರಿಕನಿಗೆ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಉಪಾಸನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು "ಮೂಲ ಅಧಿಕಾರಗಳು" (fundamental rights) ಎಂದು ಕರೆದಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಾಗಲಿ, ಅನಂತರದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕಾಲದಲ್ಲಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಶಿಕ್ಷಣವು ನಮಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜ್ಯಭಾರವು ಮುಗಿದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾರತವು ನೆಲಸಿದೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. "ರಾಜ್ಯನಿಧಿಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪೋಷಿತವಾದ ಯಾವುದೇ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕುದಲ್ಲ" ಎಂಬ ರಾಜ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಸಂವಿಧಾನವು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ರಾಜ್ಯನೀತಿಯುಳ್ಳ "ಧರ್ಮ ನಿರಪೇಕ್ಷಿತ ರಾಜ್ಯ" (Secular State) ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂವಿಧಾನವು ಭಾರತದ ಸಮಸ್ತ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಉಪಾಸನಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಅಧಿಕಾರವೂ ಆಗಿದೆ.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ, ಅದರ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಸನೆ ಏನೆಂದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಮತ್ತು ಆಬಾಲವೃದ್ಧರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ 'ಧರ್ಮಶಿಕ್ಷಾ' ಎಂಬ ಹೊತ್ತಿಗೆಯು ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವು ದೊರೆತರೆ ಮುಂದಿನ ಅನುಕ್ರಮಿಕ ಹೊತ್ತಿಗೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಿಸುವ ಆಸೆ ಇದೆ.

ಮಂಗಳೂರು,
೧೫—೯—೧೯೫೫. } ಕೋ. ಶ. ಕಾರಂತ.

ಧರ್ಮ ಶಿಕ್ಷಾ

೧. ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ

ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ ಏಳನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಸಿಂಗನೆಂಬ ಬೌದ್ಧ ಯಾತ್ರಿಕನು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದನು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹೆಸರು "ಆರ್ಯಾವರ್ತ" ಎಂದು ಅವನು ಬರೆದಿರುವನು. ಆರ್ಯಾವರ್ತ ಎಂದರೆ ಆರ್ಯರು ನೆಲಸಿದ ಭೂಮಿ. ಇದು ಹಿಮಾಲಯ ಮತ್ತು ವಿಂಧ್ಯ ಪರ್ವತಗಳ ಮಧ್ಯದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಅಮರಕೋಶವು ವರ್ಣಿಸಿದೆ.

ಆರ್ಯಾವರ್ತಃ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿರ್ಮಧ್ಯಂ ವಿನ್ಧ್ಯಹಿಮಾಲಯೋಃ.

೨ನೇ ಕಾಂಡ—೫೭೨.

ಆರ್ಯರು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ಪಂಜಾಬಿಗೆ ಬಂದ ಕುರುಬರಲ್ಲ. ಅವರು ಉತ್ತರ ಧ್ರುವದಿಂದ ಬಂದವರಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ಊಹನೆಗಳಾಗಿವೆ. ಇವು ನಿರಾಧಾರವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಮಹರ್ಷಿ ದಯಾನಂದರು, ಶ್ರೀ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು, ಶ್ರೀ ಅರವಿಂದರು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಭಾರತವರ್ಷ ಅಥವಾ ಭರತಖಂಡ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಜಂಬೂ ದ್ವೀಪ ಎಂಬ ಹೆಸರೂ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಪದವು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಬಂದ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಹೆಸರು.

ಹಿಂದೂ ಪದವು ಹಳೆ ಪಾರ್ಶಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 'ಸಿಂಧೂ' ಪದದಿಂದ ಹಿಂದೂ ಪದವು ಹುಟ್ಟಿತೆಂದು ಅವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಧೂ ನದಿಯ ಬಯಲಲ್ಲಿದ್ದ ಆರ್ಯರನ್ನು ಪಾರ್ಶಿಗಳು "ಸಿಂಧೂ"ಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಕಾಲಕ್ರಮದಿಂದ ಆ ಹೆಸರು ಹಿಂದೂ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಸಂಶೋಧಕರು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೂ ಇರಲಿ. ಅದು ಈಗ ಒಂದು ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುವವರ ಹೆಸರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಆಚರಿಸಿ ಬಂದಿರುವ ಧರ್ಮವೇ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

ವೇದೋಽಖಿಲೋ ಧರ್ಮಮೂಲಂ

ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಅಧ್ಯಾಯ ೨–ಶ್ಲೋಕ–೬.

ವೇದವು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಮೂಲಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ವೇದಗಳು ನಾಲ್ಕು: ಋಗ್ವೇದ, ಯಜುರ್ವೇದ, ಸಾಮವೇದ ಮತ್ತು ಅಥರ್ವವೇದ. ಈ ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಧರ್ಮವೇ ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವೇ ಆರ್ಯರ ಧರ್ಮವಾಗಿತ್ತು. ಅದುವೇ ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಬಂದ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜೀವ, ಜಗತ್ತು, ಮತ್ತು ಈಶ್ವರ ಇವುಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ.

ವೇದವು ಒಬ್ಬ ಸಂತ, ಋಷಿ, ಮಹಾತ್ಮನಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಗ್ರಂಥವಲ್ಲ. ವೇದವು ಮನುಷ್ಯರಿಂದ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥವಲ್ಲ. ಅದು ಈಶ್ವರನಿಂದ ಋಷಿಗಳು ತಿಳಿದ ಧರ್ಮ. ಅದು ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಶಾಶ್ವತ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸನಾತನ ಧರ್ಮವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮನುವು 'ಏಷ ಧರ್ಮ ಸನಾತನ' ಎಂದಿರುವನು.

▪▪▪▪▪▪▪▪▪

೨. 'ಸಂಸಾರ' ಎಂದರೇನು?

'ಸಂಸಾರ' ಎಂಬೀ ಪದವನ್ನು ಕೇಳದವರಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಆಡದವರಿಲ್ಲ. ಈ ಪದವು ಸೃ (=ತಿರುಗು) ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಗರಗರನೆ ತಿರುಗುವುದೇ ಸಂಸಾರ. ಏನು ತಿರುಗುವುದು?

ಜನ್ಮವೃದ್ಧಿಕ್ಷಯೈರ್ನಿತ್ಯಂ ಸಂಸಾರಯತಿ ಚಕ್ರವತ್ ॥

ಮನುಸ್ಮೃತಿ: ಅ. ೧೨–೧೨೪.

(ಜನ್ಮ=ಹುಟ್ಟು, ವೃದ್ಧಿ=ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಕ್ಷಯ=ನಾಶ ಅಥವಾ ಮರಣ, ಚಕ್ರದಂತೆ ನಿತ್ಯಂ=ಯಾವಾಗಲೂ, ಚಕ್ರವತ್=ಗರಗರನೆ ಚಕ್ರ ತಿರುಗುವಂತೆ, ಸಂಸಾರಯತಿ = ತಿರುಗುತ್ತಿವೆ.]

ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ಹುಟ್ಟಿ, ಬೆಳೆದು ಸಾಯುತ್ತಿವೆ. ಹುಟ್ಟು ಸಾವುಗಳ ಗತಿಯೇ ಸಂಸಾರ.

ತಾಯಿಯ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ತಾಯಿ ತಿಂದ ಅನ್ನ ಅಥವಾ ಆಹಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ಶರೀರವು ಆಗಿದೆ. ಅನ್ನದಿಂದ ಇದು ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬೆಳೆದು ಈ ಶರೀರವು ನಾಶ

ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಸಾವಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಜೀವನವು ಅಂತ್ಯವಾಗುವುದೇ? ಎಂಬೀ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುವುವು.

ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಜೀವನ ಇದೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ನಂಬಿದ್ದರು. ಈ ನಂಬಿಗೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರ ದಿನವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ನೆನಪಿಗಾಗಿ ಶ್ರಾದ್ಧವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಜೀವನು ತಿರುಗಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆಂದು ಅವರ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸವಾಗಿತ್ತು, ತಿರುಗಿ ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಪುನರ್ಜನ್ಮ.

ಅನ್ನದಿಂದ ಅಥವಾ ತಿಂದ ಪದಾರ್ಥದಿಂದ ಆಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಶರೀರವನ್ನು "ಅನ್ನಮಯಕೋಶ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಜಡ ಶರೀರ ಅಥವಾ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಕೈ ಕಾಲು,ಕಣ್ಣು ಮೊದಲಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇವೆ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮೂಲಕ ನಾವು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಶರೀರದೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ ಮೊದಲಾದ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇವೆ. ಇವು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಷ್ಟು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿವೆ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ಇರುವ ಕೋಶವನ್ನು "ಸೂಕ್ಷ್ಮಶರೀರ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದಿಂದ ನಾವು ಸುಖ ದುಃಖವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ವಿಷಯಗಳ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದೊಳಗೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಜೀವ. ಅದನ್ನು ಜೀವಾತ್ಮ ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವನಿಗೆ ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರಗಳು ಬಂಧನವಾಗಿವೆ. ಜೀವನಿಗೆ ಹುಟ್ಟು ಸಾವು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರವು ನಾಶವಾದೊಡನೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದೊಡನೆ ಸಂಚರಿಸುವನು. ಇನ್ನೊಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿರುವನು. ಅದಕಾರಣ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರ ಇರುವ ವರೆಗೆ ಸ್ಥೂಲ ಶರೀರದ ಆಸೆ ಅದಕ್ಕೆ ಇದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಸೆಯು ಇರುವ ವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರವಿದೆ. ಜೀವನಿಗೆ ತಿರುಗಾಟವಿದೆ. ಎಂದರೆ ಆಸೆಯ ನೆರವೇರಿಕೆಯೇ ಜೀವನ ತಿರುಗಾಟ. ಅದೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರ.

ಸ್ಥೂಲ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗದೆ ಸಂಸಾರ ಚಕ್ರದ ಗತಿಯು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಂಧವಿಮೋಚನೆ ಅಥವಾ ಬಿಡುಗಡೆಯೇ ಮೋಕ್ಷ ಆಗ ಸಂಸಾರಗತಿಯು ನಿರ್ಗತಿಯಾಗುವುದು.

ಹುಟ್ಟು-ಸಾವಿನ ಗತಿಯೇ ಸಂಸಾರ. ಹುಟ್ಟು ಸಾವಿನ ನಿರ್ಗತಿಯೇ ಮೋಕ್ಷ.

----

೩. ಜೀವನ ರಹಸ್ಯ

ಮನುವು ಮಾನವ ಕುಲದ ಮೂಲಪುರುಷನು. ಅವನು ಮಾನವ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿವರಿಸಿರುವನು.

ಏಕಃ ಪ್ರಜಾಯತೆ ಜಂತುರೇಕ ಏವ ಪ್ರಲೀಯತೆ ।
ಏಕೋಽನು ಭುಂಕ್ತೇ ಸುಕೃತಮೇಕ ಏವಚ ದುಷ್ಕೃತಮ್ ।

ಮನುಸ್ಮೃತಿ ಅ ೪-೨೪೦.

[ಜಂತು: ಪ್ರಾಣಿಯು, ಮನುಷ್ಯನು, ಏಕಏವ-ಒಬ್ಬನಾಗಿಯೇ ಪ್ರಜಾಯತೆ-ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ, ಏಕಏವ-ಒಬ್ಬನೇ, ಪ್ರಲೀಯತೆ-ಸಾಯುತ್ತಾನೆ, ಸುಕೃತಂ-ಅವನು ಮಾಡಿರುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು, ಏಕ-ಒಬ್ಬನೇ, ಅನುಭುಂಕ್ತೆ-ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ದುಷ್ಕೃತಮ್-ಕೆಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳ ಫಲವನ್ನು, ಏಕಏವ-ಅವನೊಬ್ಬನೇ, ಅನುಭುಂಕ್ತೆ-ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ.]

ಜೀವನು ಅಥವಾ ಮನುಷ್ಯನು ಒಬ್ಬನಾಗಿಯೇ ಹುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಒಬ್ಬನಾಗಿಯೇ ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ತಂದೆ, ತಾಯಿ, ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳು, ಬಂಧು ಬಳಗದವರಾರೂ ಅವನೊಡನೆ ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನು ಮಾಡಿರುವ ಸುಕೃತ-ಒಳ್ಳೆಯ ಕರ್ಮ ಅಥವಾ ದುಷ್ಕೃತ-ದುಷ್ಟ ಕರ್ಮ ಇವುಗಳ ಪುಣ್ಯ ಅಥವಾ ಪಾಪ ರೂಪದ ಫಲಗಳನ್ನು ಅವನೊಬ್ಬನೇ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಮೃತಂ ಶರೀರಮುತ್ಸೃಜ್ಯ ಕಾಷ್ಠಲೋಷ್ಠ ಸಮಂಕ್ಷಿತೌ ।
ವಿಮುಖಾ ಬಾಂಧವಾ ಯಾಂತಿ ಧರ್ಮಸ್ತಮನುಗಚ್ಛತಿ ॥

ಅ. ೪. ಶ್ಲೋಕ ೨೪೧.

[ಮೃತಂ ಶರೀರಂ-ಮರಣ ಶರೀರವನ್ನು, ಕಾಷ್ಠ-ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಲೋಷ್ಠ-ಮಣ್ಣು ಹೆಂಟೆಗೆ, ಸಮಂ-ಸರಿಯಾಗಿ, ಕ್ಷಿತೌ-ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ, ಉತ್ಸೃಜ್ಯ-ತ್ಯಜಿಸಿಬಿಟ್ಟು, ಬಾಂಧವಾ-ಬಾಂಧವರು, ವಿಮುಖಾಯಾಂತಿ-ಪರಾಂಮುಖ

ರಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಧರ್ಮಃ-ಅವನು ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳು, ತಂ-ಅವನನ್ನು, ಅನುಗಚ್ಛತಿ-ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ.]

ಮೃತ ಶರೀರವನ್ನು ಬಂಧು ಬಾಂಧವರು ಸ್ಮಶಾನಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಅಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಅಥವಾ ಮಣ್ಣು ಹೇಂಟೆಗೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ತ್ಯಜಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆತನು ಮಾಡಿದ ಧರ್ಮಾಧರ್ಮಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವನನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಧಾರಣೆ ಅಥವಾ ಪೋಷಣೆಗಾಗಿ ಅನುದಿನವೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಬರಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಮನುವು ಈ ರೀತಿ ಬೋಧಿಸಿರುವನು.

ತಸ್ಮಾದ್ಧರ್ಮಂ ಸಹಾಯಾರ್ಥಂ ನಿತ್ಯಂ ಸಂಚಿನುಯಾಚ್ಛನೈಃ
ಧರ್ಮೇಣ ಹಿ ಸಹಾಯೇನ ತಮಸ್ತರತಿ ದುಸ್ತರಮ್ ॥

ಮನು ಅ ೪—೨೪೨.

[ತಸ್ಮಾತ್-ಆದಕಾರಣ, ಧರ್ಮಂ-ಧರ್ಮವನ್ನು, ಸಹಾಯಾರ್ಥಂ-ತನ್ನ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ, ನಿತ್ಯಂ-ಅನುದಿನವೂ, ಯಾವಾಗಲೂ, ಶನೈ-ಸಮಾಧಾನದಿಂದ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ, ಸಂಚಿನುಯಾತ್-ಆಚರಿಸುತ್ತಾ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೀವನು, ಧರ್ಮೇಣ-ಧರ್ಮದ ಸಹಾಯದಿಂದ, ಹಿ-ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ, ದುಸ್ತರಂ-ಅಸಾಧ್ಯವಾದ, ತಮಃ-ಅಂಧಕಾರವನ್ನು, ನರಕಾದಿ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು, ತರತಿ-ದಾಟುತ್ತಾನೆ.]

ಆದಕಾರಣ ನಾವು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನುದಿನವೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ದುಸ್ತರವಾದ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ನಾವು ಆ ಪ್ರಕಾರ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ಧರ್ಮದ ಸಹಾಯದಿಂದ ದಾಟಬಹುದೆಂದು ಮನುವು ಹೇಳಿರುವನು. ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಧರ್ಮವನ್ನು ಮನುವು ವಿವರಿಸಿರುವನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಆಚರಿಸಲೇ ಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮಗಳು ಐದು ಎಂದಿರುವನು. ಈ ಪಂಚಧರ್ಮಗಳು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಆಧಾರಸ್ತಂಭಗಳಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಈ ಪಂಚ ಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸಲೇಬೇಕು. ಇವು ನಮ್ಮ ಪಂಚವ್ರತಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ಅಹಿಂಸಾ ಸತ್ಯಮಸ್ತೇಯಂ ಶೌಚಮಿಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹಃ ।
ಏತಾನ್ ಧರ್ಮಾನ್ ಸಮಾಸೇನ ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯೇಽಬ್ರವೀನ್ಮನು ॥

ಮನು ಅ. ೧೦-೬೩.

[ಅಹಿಂಸಾ-ಯಾವ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನೂ ಹಿಂಸೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು. ಸತ್ಯ-ಸತ್ಯವನ್ನೇ ಆಡುವುದು, ಆಡಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು, ಮತ್ತು ಆಚರಿಸುವುದು. ಅಸ್ತೆಯಂ-ಅನ್ಯರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳವು ಮಾಡದಿರುವುದು. ಶೌಚ-ಶುಚಿಯಾಗಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪವಿತ್ರ ಅಥವಾ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹವು. ಏತಾನ್ ಧರ್ಮಾನ್-ಈ ಐದು ಧರ್ಮಗಳನ್ನು, ಚಾತುರ್ವರ್ಣ್ಯೇ-ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ (ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಕ್ಷತ್ರಿಯ, ವೈಶ್ಯ ಮತ್ತು ಶೂದ್ರ. ಇವು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಣಗಳು) ಸಮಾಸೇನ-ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮನು-ಮನುವು, ಅಬ್ರವೀನ್-ಹೇಳಿರುವನು.]

ಅಹಿಂಸೆ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೆಯ, ಶೌಚ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ, ಇವು ಎಲ್ಲರೂ ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ವ್ರತಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಣದವರೂ ಸರಿಸಮಾನರಾಗಿ ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮನುವು ಬೋಧಿಸಿರುವನು.

ಬುದ್ಧನು ಅಹಿಂಸೆಯ ಮೂರ್ತಿಮಂತ ಅವತಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಹಿಂಸಾ ಪರಮೋ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ಜೈನರ ಮುಖ್ಯ ಧರ್ಮವು. ಅಹಿಂಸೆಯು ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹದ ಮರ್ಮವು. ಅದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಾರವು.

ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಸತ್ಯವನ್ನು ಮಹಾವ್ರತವಾಗಿ ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. 'ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೆ ನಾನೃತಂ' ಸತ್ಯಕ್ಕೇನೆ ಜಯವು; ಅನೃತಕ್ಕೆ ಜಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಉಪನಿಷತ್ತಿನ ಬೋಧೆ. 'ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೆ' ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಾಜ್ಯ ಚಿಹ್ನೆ. ರಾಮಾಯಣವು ಸತ್ಯದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ, ಶಿಬಿ ಮೊದಲಾದವರು ಸತ್ಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನ ಪ್ರಧಾನ ಧರ್ಮವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಮಹಾಪುರುಷರು.

ಶೌಚ ಎಂದರೆ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಅಥವಾ ಪವಿತ್ರತೆ. ಶೌಚವು ಎರಡು ಬಗೆ: ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ. ಬಾಹ್ಯ-ಎಂದರೆ, ಹೊರಗೆ, ದೇಹದ ಹೊರಗೆ ಆಂತರಿಕ ಎಂದರೆ ಒಳಗೆ ನಮ್ಮ ಶರೀರವು ಸ್ನಾನಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶುದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ತೊಡುವ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ತೊಳೆಯುವುದರಿಂದ ಅವು ನಿರ್ಮಲವಾಗುವುವು. ಇವು ಹೊರಗಿನ ಶೌಚ ಕ್ರಮವು. ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು; ಪವಿತ್ರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ನೋಡಬೇಕು, ಕೇಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಪವಿತ್ರ

ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಮಾತ್ರ ತುಂಬಿರಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಆಂತರಿಕ ಶೌಚವು ಸಿದ್ಧಿಯಾಗುವುದು. ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ನಮ್ಮ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು.

ಈ ಪ್ರಕಾರವಾದ ಪಂಚ ಧರ್ಮಾಚರಣೆಯೇ ಸಂಸಾರದಿಂದ ಪಾರಾಗುವ ಮಾರ್ಗ. ಇದುವೇ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ರಹಸ್ಯವು.

ಧರ್ಮ ಪದದ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದು ತಿಳಿಯಲು ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಧೃ-ಎಂಬ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಧರ್ಮ ಪದವು ಆಗಿದೆ. ಧೃ ಎಂದರೆ ಧರಿಸು, ಆಧರಿಸು, ಕಾಪಾಡು ಎಂದರ್ಥ. ಧರತೀತಿ ಧರ್ಮ; ಧಾರಣಾದ್ಧರ್ಮ. ಧರ್ಮವು ನಮ್ಮನ್ನು ಧಾರಣಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದು ನಮ್ಮನ್ನು ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವು ಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಧರ್ಮವು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಧಾರಣೆಮಾಡುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಪೋಷಿಸುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಧಾರಣೆಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದೇ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಮಹಾಭಾರತದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿರುವನು.

ಧಾರಣಾದ್ಧರ್ಮಮಿತ್ಯಾಹುರ್ಧರ್ಮೋಧಾರಯತೇ ಪ್ರಜಾಃ ।
ಯಸ್ಮಾದ್ಧಾರಣ ಸಂಯುಕ್ತಂ ಸ ಧರ್ಮ ಇತಿ ನಿಶ್ಚಯಃ ।

ಕರ್ಣಪರ್ವ ಅ. ೬೯—ಶ್ಲೋಕ ೫೮.

ಧಾರಣ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ ಧರ್ಮವು ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ಧಾರಣೆ ಅಥವಾ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಧಾರಣೆ ಸಂಯುಕ್ತವಾಗಿರುವುದು ಧರ್ಮ ಎಂಬುದು ನಿಶ್ಚಯವು.

\- - - - - - - -

೪. ಇಂದ್ರಿಯ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕಾರ

ನಾವು ಬಾಯಿಯಿಂದ ಆಹಾರವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಕೈಗಳಿಂದ ಬರೆಯುವ, ಹಿಡಿಯುವ, ಹೊಡೆಯುವ ಮೊದಲಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕಾಲುಗಳಿಂದ ನಾವು ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ದೇಹದ ಕಲ್ಮಶಗಳನ್ನು ಮಲ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ ಅಂಗಗಳು ಹೊರಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಐದು ಬಗೆಯ ಚಲನೆ ಅಥವಾ ಗತಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಕರ್ಮ ಮಾಡುವ ಬಾಯಿ, ಕೈ, ಕಾಲು, ಮಲ ಮತ್ತು ಮೂತ್ರ ಈ ಅಂಗಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ಕಣ್ಣುಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಕಿವಿಗಳಿಂದ ನಾವು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮೂಗಿನಿಂದ ವಾಸನೆ ಅಥವಾ ಪರಿಮಳವನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ನಾಲಗೆಯಿಂದ ದ್ರವ್ಯಗಳ, ರಸಗಳ ರುಚಿಯನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ. ಮತ್ತು ಚರ್ಮದಿಂದ ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವಭಾವ, ಮೆತ್ತಗಿದೆಯೋ, ಮೃದುವೋ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತೇವೆ.

ಕಣ್ಣಿನ ಗೊಂಬೆಯ ರಂಧ್ರದ ಮೂಲಕ ಬೆಳಕಿನ ಕಿರಣಗಳು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತವೆ. ಕಣ್ಣಿನ ನರತಂತುಗಳ ಮೇಲೆ ಆ ಕಿರಣಗಳು ಬಡಿದು ಅಲುಗಾಟ ಅಥವಾ ಕಂಪನೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತವೆ. ನರಗಳು ಈ ಕಂಪನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬೆಳಕಿನ ತಿಳಿವಾಗುವುದು.

ಶಬ್ದವು ಅಲೆಗಳ ಮೂಲಕ ಒಂದೆಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಶಬ್ದದ ಅಲೆಗಳು ಬಂದು ಹೊರ ಕಿವಿಯ ಮೇಲೆ ಬಡಿದರೆ ಕಿವಿಯ ನರತಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಪನೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ನರಗಳು ಆ ಕಂಪನೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುಟ್ಟಿಸುತ್ತವೆ. ಆಗ ನಮಗೆ ಶಬ್ದದ ಜ್ಞಾನವಾಗುವುದು.

ಈ ಪ್ರಕಾರವೇ ನಮಗೆ ವಾಸನೆ ಅಥವಾ ಪರಿಮಳ, ರುಚಿ, ವಸ್ತುಗಳ ಸ್ವಭಾವಗಳು ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ

ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕಿವಿಗಳು, ಚರ್ಮ, ನಾಲಗೆ ಮತ್ತು ಮೂಗು ಇವು ನಮಗೆ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣ, ಸ್ವಭಾವ ಮೊದಲಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದಕಾರಣ ಇವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಪಂಚ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಎಂದು ಕರೆದರು. ಇವು ನಮಗೆ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಮಾರ್ಗಗಳು.

ಪಂಚ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಪಂಚ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಆಳುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು ಇವುಗಳನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಕಂಪನೆ ಅಥವಾ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಅನುಭವವನ್ನು ಮನಸ್ಸು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಬುದ್ಧಿಯು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತದೆ. "ನಾನು" "ನನ್ನದು" ಎಂದು ಮಾಡುವ ಅಹಂಕಾರವು ತನಗೆ ಇಷ್ಟವಿರುವ ಅನುಭವವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಮನಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಹಂಕಾರ ಇವು ಮೂರು ಚಿತ್ತ ಎಂಬುದರ

ಮೂರು ಸ್ವರೂಪವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ನಿದರ್ಶನವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಂದು ಪ್ರಾಣಿಯು ಇತ್ತ ಓಡಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕಣ್ಣು ಈ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿಯು ಅದೇನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೊಂದು ಎತ್ತು ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಹಂಕಾರವು "ಇದು ನನ್ನ ಎತ್ತಲ್ಲ; ಹೋಗಲಿ" ಎಂದು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿಚಾರಿಸುತ್ತ ಅದು ಒಂದು ದನವೆಂದು ಬುದ್ಧಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅಹಂಕಾರವು "ಇದು ನನ್ನ ದನ; ನಿನ್ನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ ಬಾರದ ದನ" ಎಂದು ಈ ಅನುಭವವನ್ನು ತನ್ನದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೂಡಲೇ ಮನುಷ್ಯನು ಆ ದನವನ್ನು ಕರೆದು ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುವನು. ಅಹಂಕಾರವು ತನ್ನದಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವದಂತೆ ಮನುಷ್ಯನು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಅವನ ಸ್ವಭಾವ.

ಜೀವನು ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣನು ಈ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿವರಿಸಿರುವನು:

ಶ್ರೋತ್ರಂ ಚಕ್ಷುಃ ಸ್ಪರ್ಶನಂ ಚ ರಸನಂ ಘ್ರಾಣಮೇವ ಚ|
ಅಧಿಷ್ಠಾಯ ಮನಶ್ಚಾಯ ವಿಷಯಾನುಪಸೇವತೇ||

ಗೀತಾ: ಅ. ೧೫-೯.

[ಜೀವನು-ಶ್ರೋತ್ರಂ--ಕಿವಿ, ಚಕ್ಷುಃ--ಕಣ್ಣು, ಸ್ಪರ್ಶನಂ--ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾಡುವ ಚರ್ಮ, ಚ--ಮತ್ತು, ರಸನಂ--ರಸವನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ನಾಲಗೆ, ಘ್ರಾಣಂ--ಮೂಸಿ ತಿಳಿಯುವ ಮೂಗು, ಚ--ಮತ್ತು, ಮನಃ--ಮನಸ್ಸು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಷ್ಠಾಯ--ಅಧಿಕರಿಸಿ, ವಿಷಯಾನ್--ವಿಷಯಗಳನ್ನು, ಉಪ ಸೇವತೇ--ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾನೆ.]

೨

ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಲ್ಲನ್ನು ಎಸೆದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಆ ಕಲ್ಲು ಬಿದ್ದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಲೆಗಳು ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಒಂದರ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಅಲೆ ಏಳುತ್ತದೆ. ಅಲೆಗಳು ಸುತ್ತುತ್ತಾ ದಡದ ವರೆಗೆ ಸಾಗಿ ಬಡಿಯುತ್ತವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ ಬರುವ ಸಂವೇದಗಳು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರದ ವಿಚಾರದ ಅಲೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಚಿಂತನೆಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು 'ಚಿತ್ತವೃತ್ತಿ' ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಕರೆದರು.

ಅಲೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದರ ನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ಏಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಅವು ಅಡಗುತ್ತವೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಅಲೆಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಅನುಭವವನ್ನು 'ಸಂಸ್ಕಾರ' ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಮ್ಮ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಲೆಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಅಲೆಗಳ ಸಂಸ್ಕಾರ. ಒಂದೇ ವಿಧದ ಅಲೆಗಳು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ನೆಲಸುತ್ತವೆ. ಕಾಲಕ್ರಮದ ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಅವು ಹುಟ್ಟುಗುಣ ಅಥವಾ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತವೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ವಭಾವವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೆಟ್ಟ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಸ್ವಭಾವ, ಚಾಳಿ ಅಥವಾ ನಡತೆಯಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕಾರದ ಸಂಚಯವನ್ನು ನಡತೆ, ಶೀಲ, ಸ್ವಭಾವ, ಆಚಾರ ಅಥವಾ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಒಂದೇ ಜೀವಮಾನದಲ್ಲಿ ಆದವುಗಳಲ್ಲ. ಆಗಲೂ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಮಗುವು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳೊಡನೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕಾರದೊಡನೆ ನಾವು ಹುಟ್ಟುತ್ತೇವೆ. ಅನುದಿನದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವ, ಅಥವಾ ಗುಣಗಳು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಮತವು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ 'ಆನುವಂಶಿಕ' (hereditory) ಎಂದು ಈ ಸಂಸ್ಕಾರ ವಾದವನ್ನು ತಾತ್ಸಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಆಗುವ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಥವಾ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ನಾವೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಯಂತ್ರ, ಶಸ್ತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ಇವುಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು "ಧರ್ಮ" ಎಂಬ ದಿವ್ಯ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ: ಆದುದರಿಂದಲೇ ಮನುವು 'ಧರ್ಮೇಣ ಸಹಾಯೇನ ತಮಸ್ತರತಿ ದುಸ್ತರಮ್' ಎಂದಿರುವನು.

೩

ಒಂದು ಬೀಜವನ್ನು ನೆನಸಿ ಇಟ್ಟರೆ ಅದು ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಮೊಳಕೆ ಎಲ್ಲಿತ್ತು? ಅದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಸಂಸ್ಕಾರರೂಪದಲ್ಲಿ ಆ ಬೀಜದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ಆ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಮೊಳಕೆ ರೂಪದಿಂದ ಈಗ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಹೊಸ ಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುವು.

ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಸಂಚಿತ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಈ ಶರೀರದ ಹುಟ್ಟು ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳನ್ನು ವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ವೈದಿಕ ಕರ್ಮಗಳೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಚಿತಾದಿ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ "ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರ" ಎಂದು ಕರೆದಿರುವುದು ಪ್ರಶಸ್ತವಾಗಿದೆ.

ಮಗುವಾಗಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಶರೀರದ ದೋಷ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಗರ್ಭಾದಾನ, ಪುಂಸವನ, ಸ್ತ್ರೀಮಂತ ಎಂಬ ಮೂರು ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಮಗುವಿನ ಜಾತ ಮತ್ತು ನಾಮಕರಣ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾಲ್ಕನೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕ್ರಮಣ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ನಿಯಮಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ, ಚೂಡಾಕರ್ಮ (ಚೌಲಕರ್ಮ), ಉಪನಯನ, ಸಮಾವರ್ತನ, ವಿವಾಹ, ಅಂತ್ಯೇಷ್ಟಿ ಮೊದಲಾದ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಮನುವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿರುವನು.

ಕಾರ್ಯಃ ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಃ ಪಾವನಃ ಪ್ರೇತ್ಯ ಚೇಹ ಚ||

ಅ. ೨-೨೬.

[ಇಹ--ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಈ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಚ--ಮತ್ತು, ಪ್ರೇತ್ಯ--ಮರಣಾನಂತರ, ಪಾವನಃ--ಪವಿತ್ರವಾದ, ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರ--ಶರೀರ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು, ಕಾರ್ಯಃ--ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು.]

ಅಹಿಂಸಾ, ಸತ್ಯ, ಅಸ್ತೇಯ, ಶೌಚ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಿಯ ನಿಗ್ರಹ ಎಂಬೀ ಪಂಚ ವ್ರತಗಳು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮೊದಲನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲು.

ವೈದಿಕ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಾವು ಆಚರಿಸಬೇಕಾದ ಧರ್ಮದ ಎರಡನೆಯ ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಅಧಿಕಾರವಾದ 'ಉಪಾಸನೆ' ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮೂರನೆ ಮೆಟ್ಟಲು. ಉಪಾಸನೆ ಏನೆಂದು ವಿಚಾರಿಸುವ.

■■■■■■■■■

೫. ಉಪಾಸನೆ

ಅಕ್ಬರ ಬಾದಶಹನು ದೇಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬೀರ್ಬಲನೆಂಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪುರುಷನಿದ್ದನು. ಒಂದು ದಿನ ಅಕ್ಬರನು ಬೀರ್ಬಲನನ್ನು ಕರೆದು ಹೀಗೆಂದನು,"ಬೀರ್ಬಲ್,ನಮ್ಮ ಮುಸ್ಲೀಮ್ ಧರ್ಮದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಾ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು. ಕ್ರಿಸ್ತರಿಗೂ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು. ಆದರೆ ಹಿಂದೂ ಜನರಾದ ನಿಮಗೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ದೇವರಂತೆ. ಇದೇನು ಬೀರ್ಬಲ್?"

ಬೀರ್ಬಲನು ಬಹು ಜ್ಞಾನಿಯು ಅವನು ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಉತ್ತರವಿತ್ತನು: "ಬಾದಶಹ ನಮಗೆ ಒಬ್ಬನೇ ದೇವರು. ಆದರೆ ಅವನನ್ನು ಬಹು ವಿಧವಾಗಿ ಕರೆದಿರುವರು.

ಅದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಬರನು, "ಬೀರ್ಬಲ್! ಇದೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಮಾತು. ಮೂವತ್ತಮೂರು ಕೋಟಿ ದೇವರು ಹಿಂದೂಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಾಜಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ."

ಬೀರ್ಬಲನು, "ಬಾದಶಹಾ! ನಮಗೆ ದೇವರು ಒಬ್ಬನೆ! ಒಬ್ಬನನ್ನು ಮಗನು ತಂದೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾನೆ,ಹೆಂಡತಿ ಪತಿ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಅವನ ತಮ್ಮಂದಿರು ಅಣ್ಣಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ಭಾವ, ಮಾವ ಈ ಮೊದಲಾಗಿ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಬ್ಬನೆ; ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ."

ಆಗ ಅಕ್ಬರನು "ಬೀರ್ಬಲ್! ಇದಕ್ಕೇನು ರುಜುವಾತು?" ಬೀರ್ಬಲನು ಹೀಗೆ ಉತ್ತರವಿತ್ತನು: "ಬಾದಶಹಾ! ಇದಕ್ಕೆ ಸಾವಿರಾರು ಪ್ರಮಾಣಗಳಿವೆ. ನಮ್ಮ ಋಗ್ವೇದವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಉದ್ಘೋಷಿಸುತ್ತದೆ:

ಏಕಂ ಸದ್ವಿಪ್ರಾ ಬಹುಧಾ ವದಂತಿ ।
ಅಗ್ನಿಂ ಯಮಂ ಮಾತರಿಶ್ವಾನಮಾಹುಃ ॥

ಋಗ್ವೇದ ೧—೧೬೪—೪೬.

[ಏಕಂ-ಒಂದೇ ಒಂದಾದ, ಸತ್-ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು, ವಿಪ್ರಾ-ಜ್ಞಾನಿಗಳು, ಬಹುಧಾ-ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ, ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ, ವದಂತಿ-ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಏಕ ದೇವರನ್ನು, ಅಗ್ನಿಂ-ಅಗ್ನಿ ಎಂದೂ, ಯಮಂ-ಯಮನೆಂದೂ, ಮಾತರಿಶ್ವಾನಂ-ವಾಯುದೇವನೆಂದೂ, ಆಹುಃ-ಹೇಳುತ್ತಾರೆ]

ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬನಾಗಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮ ಅಥವಾ ಈಶ್ವರನನ್ನು, ಅಗ್ನಿ, ಯಮ, ವಾಯು, ಇಂದ್ರ, ಮಿತ್ರವರುಣ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ ಸಮವರ್ತತಾಗ್ರೆ ।
ಭೂತಸ್ಯ ಜಾತಃ ಪತಿರೇಕ ಆಸೀತ್ ॥

ಋಗ್ವೇದ ೧೦—೧೨೧—೧.

[ಅಗ್ರೇ-ಆದಿಯಲ್ಲಿ, ಸೃಷ್ಟಿಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ, ಹಿರಣ್ಯಗರ್ಭ-ಪ್ರಕಾಶವಾದ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಗರ್ಭರೂಪದಲ್ಲಿ ಧರಿಸಿರುವ ಪರಮಾತ್ಮನು, ಈಶ್ವರನು, ಸಂವರ್ತತೆ-ವಿದ್ಯಮಾನನಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಈಶ್ವರನೇ, ಭೂತಸ್ಯ-ಎಲ್ಲಾ ಸೃಷ್ಟಿಯ, ಜಾತ-ತಿಳಿದ, ಏಕ-ಒಬ್ಬನೇ, ಪತಿ-ಸ್ವಾಮಿ, ಒಡೆಯ, ಆಸೀತ್-ಆಗಿರುವನು]

ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮತ್ತು ತಿಳಿದ ಈಶ್ವರನೊಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲವುಗಳ ಪತಿಯಾಗಿ ಇರುವನು.

ಬೀರ್ಬಲನು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಮಾಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದನು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಬಾದಷಹನು "ಬೀರ್ಬಲ್! ನಿನ್ನ ರುಜುವಾತು ನಮಗೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಿರಲಿ; ಹಾಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ದೇವರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆಂದು ತೋರಿಸು. ನಾವು ನೋಡಬೇಕು."

ಬೀರ್ಬಲನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟದ ಪ್ರಸಂಗವು ಬಂದೊದಗಿತು. "ನಿಮ್ಮ ಅಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ" ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಬಾದಶಹನು ರೇಗುವನು. ಅಲ್ಲಾನನ್ನು ಕಾಣದ ಬಾದಶಹನಿಗೆ ಹಿಂದೂದೇವರನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕಂತೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಗಲ್ಲಿಗೇರಿಸುವ ದಂಡನೆ.

ಬೀರ್ಬಲನು ಹೀಗೆಂದನು: "ಬಾದಶಹಾ! ನಮ್ಮ ಈ ದೇವರು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ."

ಅಕ್ಬರ: "ಅದು ಹೇಗೆ ಬೀರ್ಬಲ್!"

ಬೀರ್ಬಲನು "ಬಾದಶಹಾ! ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಡೆದರೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಳ್ಳಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹಿಂಡಿದರೆ ಎಣ್ಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿರುವ ದೇವರನ್ನು ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ತುಳಸೀ ದಾಸರು ಹೀಗೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಭವಾನಿ ಶಂಕರೌ ವಂದೇ ಶ್ರದ್ಧಾ ವಿಶ್ವಾಸ ರೂಪಿಣೌ
ಯಾಭ್ಯಾಂ ವಿನಾ ನ ಪಶ್ಯನ್ತಿ ಸಿದ್ಧಾಃ ಸ್ವಾನ್ತಃಸ್ಥಮೀಶ್ವರಮ್

ರಾಮಾಯಣ, ಬಾಲಕಾಂಡ—೨.

ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಈಶ್ವರನು ನೆಲಸಿರುವನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಾನ್ತಸ್ಥಂ-ಸ್ವ-ನಮ್ಮ, ಅಂತಸ್ಥ-ಅಂತರ್ಯದಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವ, ಈಶ್ವರಂ-ಈಶ್ವರನನ್ನು, ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ವಂದಿಸ ಬೇಕು. ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇವರು ಸಿದ್ಧರಿಗೂ ಕಾಣ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಭವಾನಿ ಎಂತಲೂ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಶಂಕರನೆಂತಲೂ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಈಶ್ವರಃ ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ ಹೃದ್ದೇಶೇಽರ್ಜುನ ತಿಷ್ಠತಿ ।
ಭ್ರಾಮಯನ್ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಯನ್ತ್ರಾರೂಢಾನಿ ಮಾಯಯಾ ।

ಗೀತಾ ೧೮—೬೧.

[ಅರ್ಜುನ-ಹೇ ಅರ್ಜುನನೆ! ಈಶ್ವರಃ-ಈಶ್ವರನು, ಮಾಯಯಾ-ತನ್ನ ಮಾಯಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಯಂತ್ರಾರೂಢಾನಿ-ಯಂತ್ರವನ್ನು ಏರಿದ್ದಂತೆ, ಸರ್ವಭೂತಾನಿ- ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು, ಭ್ರಾಮಯನ್-ತಿರುಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವಭೂತಾನಾಂ-ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳ, ಹೃದ್ದೇಶೆ-ಹೃದಯದಲ್ಲಿ, ತಿಷ್ಠತಿ-ನಿವಾಸವಾಗಿರುವನು.]

ಈಶ್ವರನು ಎಲ್ಲರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ, ಎಲ್ಲಾ ಜೀವಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಮಾಯಾಶಕ್ತಿಯಿಂದ ತಿರುಗಿಸುತ್ತಿರುವನು.

ಬೀರ್ಬಲನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ ಪಕ್ಕನೆ ಅಕ್ಬರನು ಸಿಂಹಾಸನದಿಂದ ಎದ್ದು ಹೋಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟನು. ಆ ದಿನದ ದರ್ಬಾರು ಹೀಗೆ ಕೊನೆಗೊಂಡಿತು.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವು ಒಂದೇ ಒಂದಾದ ದೇವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ದೇವರನ್ನು ಈಶ್ವರ, ಆತ್ಮ, ಪರಮಾತ್ಮ, ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಇಂದ್ರ, ಅಗ್ನಿ, ವರುಣ ಈ ಮೊದಲಾದ ಸಹಸ್ರಾರು ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೆಸರುಗಳು ದೇವರ ಒಂದೊಂದು ಗುಣಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತವೆ. ಇದೇ ನಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಬೋಧೆಯಾಗಿದೆ.

ಉಪಾಸನೆ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ಪೂಜಿಸುವ ಕ್ರಮ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುವ ಮಾರ್ಗ. ನಮ್ಮ ಉಪಾಸನಾ ಕ್ರಮವು ಮೂರು ವಿಧವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಜ್ಞಾನದಿಂದ ದೇವರನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗ. ಕೆಲವರು ದೇವರನ್ನು ಅನನ್ಯ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಭಕ್ತಿಮಾರ್ಗ. ಕೆಲವರು ಯಾವ ವಿಧದ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕರ್ಮಮಾರ್ಗ. ಜ್ಞಾನ, ಕರ್ಮ ಮತ್ತು ಭಕ್ತಿ ಈ ಮೂರು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇವು ಮೂರು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಸಮಾಪ್ತಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ದೇವರ ದರ್ಶನವಾಗುವುದೇ ಮೋಕ್ಷ. ಸುಟ್ಟ ಬೀಜದಿಂದ ಮೊಳಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟು ಕಳಚಿದ ಅಕ್ಕಿಯು ಸಸಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಜ್ಞಾನಾಗ್ನಿಯಿಂದ, ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಫಲಾಪೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲದ ಕರ್ಮದಿಂದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳು ನಾಶವಾಗುವುವು. ಇದೇ ಮೋಕ್ಷಾವಸ್ಥೆ. ಗರಗರನೆ ತಿರುಗುವ ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರದಯಾತ್ರೆಯು ಆಗ ನಿರ್ಗತಿಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಉಪಾಸನೆಯ ಕ್ರಮವು ಹಲವು ಬಗೆಯಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಜಯಂತಿ, ನವರಾತ್ರಿ, ಶಿವರಾತ್ರಿ, ಶ್ರೀ ರಾಮ ಜಯಂತಿ ಮೊದಲಾದ ವ್ರತ ಮತ್ತು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಉಪಾಸನೆಯ ವಿಧಾನಗಳಾಗಿವೆ.

....

೬. ಅವತಾರ

ಪ್ರಚಲಿತ ನಮ್ಮ ಉಪಾಸನೆಗಳಿಗೆ ಅವತಾರ ಕಲ್ಪನೆಯೇ ಕಾರಣವೆನ್ನಬಹುದು. ಅವತಾರ ಎಂದರೆ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿಯುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಕೃಷ್ಣನು ಅವತಾರದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಿವರಿಸಿರುವನು.

ಯದಾಯದಾಹಿ ಧರ್ಮಸ್ಯ ಗ್ಲಾನಿರ್ಭವತಿ ಭಾರತ।
ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಮಧರ್ಮಸ್ಯ ತದಾತ್ಮಾನಂ ಸೃಜಾಮ್ಯಹಮ್॥
ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ ಸಾಧೂನಾಂ ವಿನಾಶಾಯ ಚ ದುಷ್ಕೃತಾಮ್।
ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾರ್ಥಾಯ ಸಂಭವಾಮಿ ಯುಗೇಯುಗೇ॥

ಗೀತಾ. ೪-೭ ಮತ್ತು ೮.

[ಭಾರತ--ಹೇ ಅರ್ಜುನನೇ, ಯದಾಯದಾ--ಯಾವಾಗ, ಹಿ--ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿಯೂ, ಧರ್ಮಸ್ಯ--ಧರ್ಮದ, ಗ್ಲಾನಿ--ಅವನತಿ, ಅಧರ್ಮಸ್ಯ--ಅಧರ್ಮದ, ಅಭ್ಯುತ್ಥಾನಂ--ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು, ಭವತಿ--ಆಗುತ್ತದೆಯೋ, ತದಾ--ಆಗ, ಅಹಂ--ನಾನು, ಆತ್ಮಾನಂ--ನನ್ನನ್ನು, ಸೃಜಾಮಿ--ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸಾಧೂನಾಂ--ಸಾಧುಗಳ, ಸತ್ಪುರುಷರ, ಪರಿತ್ರಾಣಾಯ--ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಚ--ಮತ್ತು, ದುಷ್ಕೃತಾಂ--ದುಷ್ಟರ ವಿನಾಶ, ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾಯ--ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ, ಯುಗೆಯುಗೆ--ಯುಗಯುಗಗಳಲ್ಲಿ, ಸಂಭವಾಮಿ--ನಾನು ಅವತಾರವೆತ್ತುತ್ತೇನೆ.]

ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಗ್ಲಾನಿ ಬಂದೊದಗಿದಾಗ, ದುಷ್ಟರ ಸಂಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಸತ್ಪುರುಷರ ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಮತ್ತು ಧರ್ಮವನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ, ಪ್ರತಿ ಯುಗದಲ್ಲಿ ತಾನು ಅವತಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಕೃಷ್ಣನು ವಚನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಅವತಾರಿಗಳ ಜನ್ಮ ದಿವಸಗಳನ್ನು, ಜನ್ಮಾಷ್ಟಮಿಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಕ್ರಮವು ರೂಢಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಗೀತಾಚಾರ್ಯ ಕೃಷ್ಣನ ಜನ್ಮದಿವಸವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಶ್ವೀಜ ಮಾಸದ ನವರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಚಂಡಿಯನ್ನು ಉಪಾಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಂಕುಮವರ್ಣಸ್ವರೂಪಿಣಿಯಾದ ಮಹಾಕಾಳಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಧ್ಯದ ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ವೇತಾಂಬರಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಯನ್ನು ಆರಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸುವರ್ಣವರ್ಣ ಮಹಾಸರಸ್ವತಿಯನ್ನು ಕೊನೆಯ ಮೂರು ರಾತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಸನೆಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತನೆಯ ದಿನವೇ ವಿದ್ಯಾದಶಮಿ ಮಹೋತ್ಸವ.

ಏಳನೆ ದಿವಸ ಮೂಲಾನಕ್ಷತ್ರ. ಆ ದಿವಸ ಧರ್ಮಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಮೂರು ದಿವಸ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಶಾರದಾಪೂಜೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಅರಸರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಗಾರರು ತಮ್ಮ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಈ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನವರಾತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಮಲೀಲಾ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ತುಳಸಿದಾಸರ ರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಓದುತ್ತಾ ರಾಮಾಯಣದ ವಿವಿಧ ಕಥಾಭಾಗಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಮ, ಸೀತೆ, ರಾವಣ ಮೊದಲಾದವರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬೊಂಬೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಲಂಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವನ್ನು ನೋಡಲು ಊರ ಜನರು ಕಿಕ್ಕಿರಿದು ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತನೆ ದಿನ ರಾವಣವಧೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ದಿವಸ ಸೀತಾರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣರು ಅಯೋಧ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವ ದೃಶ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಜೇಷ್ಠಮಾಸದಲ್ಲಿ ಬರುವ ನವಮಿದಿವಸ ರಾಮಜನ್ಮೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಿವರಾತ್ರಿ, ವಿನಾಯಕನ ಚೌತಿ, ನಾಗರಪಂಚಮಿ ಮೊದಲಾದ ಇನ್ನಿತರ ಉತ್ಸವ ಮತ್ತು ಹಬ್ಬಗಳನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಕ್ರಮವು ರೂಢಿಯಾಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವು ಧರ್ಮದ ಗೌಣರೂಪಗಳು.

ನಮ್ಮ ಧರ್ಮವೆಂದರೇನು; ನಮ್ಮ ಆಚರಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಾಸನೆ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ನಾವು ತಿಳಿದು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ಆಚರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ಬೆಳಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಅಧಿಕಾರವು.

ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು

೧. *ಕೆಪ್ಪಟಿರಾಯ (ವಿನೋದ ಕಥೆ)
೨. *ನಾರೀಶ್ವರರು (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೩. *ಕಳ್ಳನಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು.
೪. *ಸದ್ರಿಸುಬ್ಬ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೫. *ಅದ್ಭುತತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೬. ಚುನಾವಣೆ ಅರ್ಥಾತ್ ಬನಾವಣೆ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೭. *'ಬೀಡಿ ಸೇದಬೇಡಿ' ಮತ್ತು 'ಆ ಮಗು' (ವಿನೋದ ಕಥೆಗಳು)
೮. *ಇಂಗ್ಲಿಷ್-ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥಕೋಶ
೯. *ಲಂಚಕ್ಕೆ ಸಂಚಕಾರ
೧೦. *ಟಿಶ್ಯೂ ಔಷಧಿಗಳ ಕೈಪಿಡಿ.
೧೧. *ಶ್ರೀಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ (ದ್ವಿ. ಮುದ್ರಣ)
೧೨. ಜೀವದ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೧೩. ಸತ್ತವನ ಸೇಡು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೧೪. ವೆಂಕಟನ ಸಂಕಟ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೧೫. ಬಾಬಿಗೆ ಬಾಸಿಂಗ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೧೬. ವೇಣೂರಿನ ಗತವೈಭವ.
೧೭. ಒಗಟುಗಳು [ದ್ವಿತೀಯ ಮುದ್ರಣ]
೧೮. ಜಗಳಗಂಟ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೧೯. ರಥೋತ್ಸವ.
೨೦. ಕರಿನಾಯಿ ಮತ್ತು ಮುಪ್ಪು
೨೧. *ಭಾರತದ ಮಹಾನಗರಗಳು (ಭಾಗ ೧)
೨೨. ತಿರುಕ್ಕುರಲ್
೨೩. ಸೂರ್ಯನ ಸಂಸಾರ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು.
೨೪. ಭಾರತದ ಮಹಾನಗರಗಳು (ಭಾಗ ೨)
೨೫. ಧೈರ್ಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಸತ್ಯಕಥೆಗಳು.
೨೬. *ಮಾರಾವತಾರ (ಏಕಪಾತ್ರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಬಂಧ)
೨೭. ಹಾಸವಿಲಾಸ (ನಗೆಹನಿಗಳು)
೨೮. ಸತ್ಯವಂತ ಬಾಬಿ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೨೯. ಜಾಣ್ಮೆಯ ಒಗಟುಗಳು
೩೦. ಜಾತಕ ಕಥೆಗಳು
೩೧ ಕಾರ್ಕಳದ ಚರಿತ್ರೆ
೩೨. ಮರ್ಜಿ (ಏಕಾಂಕ ಪ್ರಹಸನ)
೩೩. ದರ್ಶನದ ಕಥೆಗಳು
೩೪. ಅಳುವಿನ ಹೊಳೆ ಮತ್ತು ಕೇಶವಭೂಪ (ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಗಳು)
೩೫. ಶರಾಬಿನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು
೩೬. ಉಪದೇಶ ಶತಕ
೩೭. ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?
೩೮. ಚತುರ ಚಮತ್ಕಾರ
೩೯. ಸತೀ ಸಾವಿತ್ರಿ
೪೦. ಆಭರಣಗಳ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ, ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೪೧. ಭಾರತದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳು
೪೨. ಕಾಲುಬಳೆಯ ಕಥೆ
೪೩. ಭಾರತದ ನಾಲ್ಕು ಕಲಶಗಳು
೪೪. ವ್ಯಸನದಿಂದ ಲಾಭ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು
೪೫. ಸುಭಾಷಿತ
೪೬ ೧೮೫೭ರ "ಸಿಪಾಯಿ ದಂಗೆ" ಅಥವಾ ಬ್ರಿಟಿಷರಿಗೆದುರಾಗಿ ಭಾರತೀಯರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಸಮರ
೪೭. ಅಕಾಂಡ ತಾಂಡವ (ರೇಡಿಯೋ ನಾಟಕ)
೪೮. ಸಾಹಸದ ಕಥೆಗಳು
೪೯. ಸಂಜ್ಞಾ ಜ್ಞಾನ ಕೋಶ
೫೦. ಪಂಡಿತನ ಪಿಟಿಲು
೫೧. ಭೋಗಯಾತ್ರೆ
೫೨. ಸಂಗ್ರಾಮಸಿಂಹ
೫೩. ಧರ್ಮ ಶಿಕ್ಷಾ

* ಈ ಗುರುತು ಹಾಕಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು ಮುಗಿದಿವೆ.

ಈ ವರೆಗೆ ಐವತ್ತಮೂರು ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ, ಐವತ್ತಮೂರು ಆಣೆಗಳಿಗೆ, 'ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆ'ಯು, ಹೊದಿಕೆ ಕೂಡಿ, 1168 ಪುಟಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.

ಒಂದಾಣೆ ಮಾಲೆ, ಪ್ರಭಾತ ಆಫೀಸು, ರಥಬೀದಿ, ಮಂಗಳೂರು-೧

Edited, Printed & Published by K. V. Shenoy
at The Prabhat Printers, Ltd., Mangalore.